

jedt; referenciáinak száma – maga nyilatkozta egy visszaemlékezésében – meghaladta a 140-et. Nevéhez fűződik a közművelődési könyvtárak számára kimunkált tervkatalógus, a könyvtári bútorok típussterveinek kidolgozása, több raktározási rendszerre vonatkozó szabadalom. Több évtizedes könyvtárépítési tapasztalatait *Könyvek a térben* című, 2003-ban megjelent kötetében foglalta össze.

Urbán László tevékeny ember volt. A szűkebb szakmai feladatokon túl múltunk és napjaink számos kérdése izgatta. Például kitartóan kutatta a Corvina könyvtár történetét, amelyre vonatkozó nézeteit 1990-ben önálló könyvként *Képek a Corviniana világáról* címmel publikálta. De foglalkoztatták a római Pantheon építésének körülményei, tervezésének sajátosságai is. A problémák, feladatok megoldását gyakran a megszokottól eltérően, újszerűen, a maga egyéni nézőpontjából közelítette meg, amelyet aztán környezete olykor értetlenül fogadott. Mindezek azonban nem szegték a kedvét; a különös „rejtélyek” okainak megfejtése végigkísérte egész életét.

Személyiségének legfőbb vonása a segítőkészség és a kötelességtudás volt. Jó barát és kiváló kolléga volt. A hozzá fordulók ügyes-bajos dolgait meghallgatta, s ha tudott, mindig segített.

Emlékét gazdag szakirodalom, a számos általa „patronált” könyvtárépület és berendezés, valamint barátai és kollégái őrzik.

Szabó Sándor

Juhász Jenő
(1937–2013)

Június 6-án délután a váli temetőben, szülei sírjában helyezték el Juhász Jenő hamvait. Az egyszerű gyászszertartáson a családon és a rokonságon kívül csak a szakmabeli barátok szűk köre vett részt, akik meghatottan hallgatták Kosztolányi Dezső *Halotti beszéd* című versét Latinovits Zoltán előadásában.

Juhász Jenő rövid tanárkodás után a dunaujvárosi vasmű könyvtárában kezdte pályafutását. 1961 októberétől a Szakszervezetek Fejér Megyei Tanácsa Könyvtárának lett a vezetője. Ahogy Szenté Ferenc emlékezett ezekre az időkre: „*Kedves, barátságos természetével jó munkahelyi légkört teremtett, amelyben szép barátságok is születtek. (...) Valahányszor náluk jártam, mindig tapasztaltam a fenntartó gazdák elégedettségét. Büszkéek voltak a könyvtárukra, kiváltképpen, amikor az országban a legelső közt ott jött létre önálló folyóirat-olvasó részleg, és később,*

amikor könyvtárosaik bekapcsolódtak a szakszervezeti könyvtárak országos fejlesztési irányelveinek gyakorlati előkészítésébe.” Jó évtized múltán a Művelődési Minisztérium Könyvtári osztályának munkatársa lett, 1979-től pedig az osztály vezetőjévé nevezték ki. Erről a korszakáról így írt Sente Ferenc személyes hangú emlékezésében: „Az egyre súlyosbodó gazdasági válság közepette sikeresen érvényesítette a tárcán belül a könyvtári érdekeket, köszönhetően a politikai struktúrában vállalt szerepének és a helyzethez kitűnő taktikai érzékkel alkalmazkodó egyéniségének. Gondoskodó figyelemmel kísérte különösen a vidéki könyvtári ellátás fejlődését.” Ugyanakkor bántotta, hogy mégsem egészen szándékai szerint alakultak a honi könyvtárügy dolgai. Talán ezért is távozott a minisztériumból, ahogyan erről ugyancsak Sente Ferenc tudósított: „Építő, gyarapító ember volt. Erősen hitt a fejlődésben és győtrődött a szűkös lehetőségek miatt kénytelen-kelletlen viselt tehetetlenségtől. Egyebek mellett ez volt az ok, hogy a nyolcvanas évek vége felé váltott, és új pályát kezdett az akkor még Állami Gorkij Könyvtár néven szereplő intézményben.” 1988-tól tehát a mai Országos Idegennyelvű Könyvtár elődjének igazgatója lett. „Azonnal hozzálátott a teljes körű felújításhoz. (...) Kilincselte az önkormányzatoknál, a pénzügyi szerveknél, hogy a patinás bérházból cserével kiköltöző lakók helyére terjeszkedhessen a könyvtár, és ezzel új szolgáltatásokat nyithasson meg. Létrehozta a belváros talán egyik lehangulatossabb könyvtári környezetét, benne egy izgalmasan gazdag nemzetközi olvasmánykínálatot” – írja Sente. Munkája elismeréseként 1989-ben Szinyei József-díjban részesült. 2004-ben az Országos Idegennyelvű Könyvtár címzetes főigazgatójává nevezték ki, miután Mender Tiborné váltotta a főigazgatói székben.

Én 1994-ben kerültem az Országos Gorkij Könyvtárba, ahol tudományos titkári beosztásban dolgoztam, később marketing-vezető lettem, majd egészen nyugdíjba vonulásomig a Nemzetiségi osztályt vezettem. Főnököm, Juhász Jenő – az apróbb szakmai viták ellenére és mellett – munkámban mindig önállóságot adott, azaz „hagyott dolgozni”. Értékelte és jóváhagyta ötleteimet, elképzeléseimet, mint például rendezvények szervezése, részvétel a Frankfurti Könyvvásáron, a nemzetiségi adatbázisok építése és kiadása, a nemzetiségi könyvtári ellátás fejlesztése vagy éppen reklámfilm forgatása a könyvtárról. Ha hibáztunk, szigorú kioktatást kaptunk, de beosztottjait becsülte, kedvelte, sőt még magánjellegű problémáik megoldásában is mindig kész volt segíteni.

Kitűnő házigazda és szőlősgazda volt a jó hangulatú szüretkező alkalmával Váiban, ahová meghívta kollégáit is. Egyik legemlékezetesebb élményem az volt, amikor 1999-ben a váli szőlődombról csodáltuk meg a napfogyatkozást, bográcszással kísérve.

Nyugdíjba vonulása után fokozatosan kivonult a szakmából, és kifejezetten családjának élt, lányát, vejét és okos, élénk, talpraesett unokáit segítette. Betegsége idején többször beszélünk telefonon. Fájón érintette, hogy a könyvtárosság mint ha elfeledkezett volna róla, volt kollégái ritkán érdeklődtek felőle. Pedig kitűnő emberként és jó vezetőként élte le az életét.

Legyen könnyű neki a föld!

Lukács Zsuzsanna